

געגועים לנעמי

געגועים לנעמי

ספר זה יצא לאור לציון יום השנה להירצחה של נעמי

כל הזכויות שמורות למשפחה © 2024

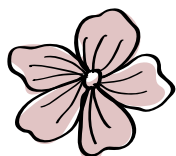
עריכה ואיסוף הטקסטים: תמי ניר פרץ וענת מורד
עימוד ועיצוב: נויה קסטוריאנו

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, להמיר לספר אלקטרוני, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכאני או אחר כל חלק שהוא מספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת מהמשפחה.

זלצולעים זולעם

7.10.2023 – 24.7.1943

נעמי דגני נרצחה במתקפת המחבלים בכפר עזה
בשמחת תורה 7 באוקטובר 2023

על הציפון

החוברת נכתבה לנכדים האהובים של נעמי, לבני המשפחה ולחברים. זו דרך להיפרד כשאנחנו זוכרים את הטוב את הנתינה, האהבה הסקרנות והאנושיות של נעמי. בחייה, נעמי מבטאת סיפור ישראלי ציוני שמתחיל במקום שבו נולדה – בבנימינה בגרעין האנגלו-בלטי שהקים מאוחר יותר את קיבוץ כפר בלום. בהתבגרותה הגיעה לכפר עזה במסגרת שנת שירות לפני צבא עם קבוצת צעירים שחזקו את הקיבוץ שרק קם. נעמי נשארה בכפר עזה הקימה משפחה ושירותי בריאות - חיים שלמים עם ישראל בקיבוץ הצעיר. המסע של נעמי הוא המסע של הציונות הישראלית: ראשית המדינה – חיים בפריפריה (בצפון ובדרום). חיים בחבל ארץ נפלא שאין בו בטחון, חיים שדורשים ממך חוסן אישי והסתכלות אופטימית על החיים. חיים שבהם אתה עסוק בהתחזקות מחצי הכוס המלאה ותהליך של מילוי תדיר ומתמיד של החצי הריק שבחיים. ה-7 באוקטובר הוא יום אחד בלוח השנה, ולמרות שהוא מעצב את החיים של כולנו מעתה ואילך, החיים של נעמי אופיינו בתקופה שלפני יום זה וכך נזכור אותה. הרצח של נעמי הוא נתעב, ועמד בניגוד מוחלט לאופייה ולנתינה שלה. נזכור אותה כאמא, סבתא, אחות מלאת אהבה וחמלה שהייתה בלמידה, בנתינה, באמפתיה ובתנועה מתמדת. אוהבת ומשוחחית עם האחות שלי כל יום וגם היום.

תמי

קולג' חיים

נעמי דגני, אישה שכולה לב ונשמה, אופטימיות ושמחה, נולדה ב-24.7.1943 ונרצחה באופן טראגי כשהייתה לבדה בביתה בכפר עזה במתקפת המחבלים ב-7.10.23.

נעמי הייתה בת 80 במותה, אחות לחנה, אהרון ותמי, אמא לענת, יוני, דרור ולילך, סבתא ל-9 נכדים ונכדות ואשתו של ישראל ז"ל, שנפטר 11 חודשים קודם לכן.

נעמי נולדה וגדלה בקיבוץ כפר בלום בעמק החולה בגליל העליון. היא הייתה ביתם הבכורה של משה וחיה ניר, שהיו ממקימי קיבוץ כפר בלום ומראשוני המתיישבים בעמק החולה.

בגיל 18 נעמי הצטרפה לשנת שרות של בני ובנות קיבוצים בקיבוץ כפר עזה, שהיה קיבוץ ספר צעיר בן 5 שנים, עם 40 חברים וחברות. בסיום שנת השרות היא התגייסה לצבא שבמסגרתו, עקב מחסור לאומי באחיות, הוכשרה כאחות בבית ספר לאחיות בתל השומר. עם סיום הלימודים היא נקראה לחזור לקיבוץ כפר עזה כדי לסייע בהקמת המרפאה ולשמש שם כאחות.

ב-1966 היא נישאה לישראל אלתרמן הרווק הנצחי של גרעין מתערים (גרעין המייסדים של הקיבוץ), ובהמשך נולדו להם 4 ילדים – ענת, יוני, דרור ולילך.

בשנת 1975 יצאה המשפחה לשליחות בת 3 שנים בהאיטי שבאיים הקריבים, שם שימש ישראל כמדריך חקלאי מטעם משרד החקלאות והחוץ. השליחות פתחה לנעמי עולם חדש של תרבויות ואומנויות של העולם השלישי. בשליחות נדרשה המשפחה להחליף את שם המשפחה לשם 'יותר ישראלי' וכך שונה השם לדגני.

כל חייה עבדה נעמי כאחות - שנים רבות במרפאה בכפר עזה. חברות בקיבוץ מספרות כי ליוותה אותן בלידת בנם או בתם, אחרים מספרים שהצילה אותם בטיפול רפואי דחוף שהעניקה בשעת צרה. לאחר שנים רבות במרפאת הקיבוץ עבדה נעמי למעלה מעשרים שנה ועד פרישתה לגמלאות, בפגיה בסורוקה. הייתה זו עבודה במשמרות, קשה ותובענית. צוות מחלקת הפגים מעיד כי היא הייתה אחות מסורה בלב ובנשמה, תמיד עם חיוך ותוך כדי זמזום שיר ישראלי אהוב. נעמי אהבה את הפגים כאילו היו ילדיה הפרטיים. יצרה קשר חם עם הוריהם ותמכה בהם ברגעים הכי קשים שלהם.

גם כשיצאה לפנסיה המשיכה נעמי לעבוד כאחות - הפעם בהתנדבות במרפאת הקיבוץ.

המשפחה והנכדים - ענבר, נטע, תומר, אלמוג, מאור, איתי, ארבל, אדוה ואביעד - היו עולם ומלואו עבור סבתא נעמי הגאה. בשבילה הם כולם היו המקסימים והמושלמים ביותר בעולם כולו.

נעמי הקפידה על אורח חיים פעיל ובריא - שחיה, צעידה, חדר כושר, פילטיס ופלדנקרייז - ולא ויתרה גם כשעם הגיל זה נעשה יותר ויותר קשה. לצד זה הרחיבה את תחומי התחביבים שלה בשנים האחרונות גם לתחום האומנות כאשר התנדבה לסייע בסדנא של שוש, ועם הצטרפותה לחוג המנדלות בקיבוץ. עם לכתה היא הותירה קרוב ל-100 ציורי מנדלות שיצרה.

בשנים האחרונות נעמי טיפלה במסירות אין קץ בישראל בעלה שסבל ממחלה דמנטית קשה. בנובמבר 2022 ישראל נפטר ונעמי החלה לפנות זמן לעיסוק בתחביביה ובעיקר לבילוי עם ילדיה ונכדיה שכל כך אהבה והיו כל עולמה.

הירצחה של נעמי הותיר במשפחה חלל עצום והנחמה היחידה היא שבבוקר ה־7.10 בשעותיה האחרונות כשבחוץ כבר היו קולות ירי וצעקות בערבית, היא הספיקה לשוחח בטלפון עם חלק מילדיה ונכדיה, צחקה והתבדחה איתם.

נעמי הייתה אישה אוהבת, עם שמחת חיים, חייכנית אופטימית, טובת לב, רגישה ורגשנית, שחיה את חייה בפשטות, בנתינה, בחמלה גדולה ואמפתיה כלפי אחרים. יהי זכרה ברוך.

נכתב על ידי ענת לדף הזיכרון בספר "מבשלת חמה",
ספר המתכונים של כפר עזה

23 יום חן וקדו

אמוש אהובה שלנו | ענת מורד

תומר אמרה שלהלוויה שלך צריך להגיע בחולצות פרחים צבעוניות כי כזו את: האישה האופטימית והשמחה, שהיא החיים עצמם! אז איך יכול להיות שאת כבר לא...?

לפני כמה חודשים חגגנו לך 80. היית בשיאך ובחיונית מלאה, נמרצת וספורטיבית. דאגת וטיפלת בכולנו וגם בעצמך. לא פספסת אף חוג פלדנקרייז או מפגש פילאטיס עם ישראלה, נסיעה להידרו עם יונה, שחיה בבריכה ו/או צעידה מסביב לקיבוץ... קנית כל מתקן שטויתי שראית בערוץ הקניות שישפר לך את הכושר ואיכות החיים. יצאת לטיולי הגיל השלישי של נורית, ונשאבת לציורי המנדלות בחוג של שירלי. שימשת מתנדבת ואסיסטנטית של שוש בסדנא, ועשית בינג' על איזה סדרה טורקית, דוהרת עם הקולנועית ברכבי הקיבוץ, קופצת למרפסת של אסתי, וכמובן הכי חשוב - מבלה בלי סוף איתנו עם המשפחה ובעיקר עם הנכדים שהיו כל עולמך.

היית אמא וסבתא הכי חמה ומחבקת שיש, הרעפת עלינו כל שבב של אהבה שהיה לך, התגאית בכל אחד ואחת מאיתנו. כל שיחה איתך הייתה סביב הנכדים והאוויר שהם מסבים לך: על אדוונו המקסימה והמוכשרת, אביעד המתוק, ארבלי המיוחד והרגיש, אלמוג היפה והחכמה, איתי הקסום והמבריק, מאור המצחיק.

היית מתקשרת אליי בהתלהבות במיוחד כדי לספר לי כמה מקסימים מדהימים ומושלמים הילדים שלי וגם רונן שלי – כאילו שאני לא יודעת – רונן שהסיע אותך חזרה הביתה מארוחת שישי, עינבי שקפץ במיוחד לבקר, נטע שלקח אותך לחומס של טחינה, תותי שהתקשרה לראיין אותך לקראת המסע לפולין.

אהבת אותנו, טיפלת בנו, דאגת והיית קשורה לכולנו כאילו היינו איבר מגופך. היית הלב הפועם שלנו ועכשיו נשארנו אוסף של איברים בלי לב.

היית אישה טובת לב... רגישה ורגשנית. חיית את חיך בנתינה, בחמלה גדולה ואמפתיה כלפי אחרים, ולצד זה בצניעות מוחלטת, מעולם לא רצית להעמיס ולהקשות. כל חיך עבדת כאחות -

שנים רבות במרפאה בכפר עזה ולאחר מכן כעשרים שנה בפגיה
 בסורוקה. עבודה קשה ותובענית. אהבת את הפגים כאילו היו
 לדייך הפרטיים. יצרת קשר חם עם ההורים ותמכת בהם ברגעים
 הכי קשים שלהם. היית שחקנית נשמה בכל דבר שעשית -
 במסירות ואהבה גדולה ותמיד עם חיוך.
 היתה לך אינטואיציה חדה וחוכמת חיים, כזו שלא לומדים בשום
 אוניברסיטה, וגם סוג של אנציקלופדיה לידע כללי. היית דעתנית
 גם בתחום הפוליטי, יושבת ורואה את החדשות המבאסות,
 מתעצבנת ולא חוסכת ביקורת.
 היית הכוכבית 2700 שלנו - על כל יבלת, פצע או כאב של
 הילדים הייתי מפנה אותם אלייך - תתקשרו לסבתא נעמי שתתן
 דיאגנוזה ועל הדרך גם טיפול תרופתי. רונן יעבור בכפר עזה ותתני
 לו כבר משהו ממגירת התרופות.
 הצחקת את כולנו בהתלהבות שלך מהטבע גם מהטריוויאלי
 ביותר... נסיעה רגילה ברחבי הארץ ואת פתאום משמיעה אהההה.
 כולנו קופצים דרוכים עם פרצופי "צבע אדום" מבוהלים. ואת
 בהתלהבות האופיינית רק לך אומרת: תראו איזה יופי החצבים
 לאורך הכביש. צפירת הרגעה... חזרה לשגרה!
 התאפיינת בישירות, כנות ואותנטיות. לפעמים גם הלכת עם זה
 רחוק מדי. אני סולחת לך על זה וכל כך מתגעגעת שכבר תזקי
 לעברי עוד איזה הערה חסרת טקט שתעלה לי את הסעיף!
 היית לנו צוות הווי ובידור. הכנסת לנו שמחה ושירים לכל
 ארוחה או מפגש משפחתי. כבר כשהייתי קטנה בבית הילדים
 בקיבוץ היית שרה אליי ואיתי לפני השינה. לא ברור איך
 יצאתי כזו זיפנית. אחר כך גם שרת לילדים שלנו. בליל הסדר
 המשפחתי בשנים האחרונות היית אב הסדר, הבאת הגדות
 של כפר עזה ואנחנו כבר מתים מרעב אבל את מתעקשת ולא
 מרשה לנו לעגל פינות, מתעקשת על כל שיר בהגדה. כך גם
 בערב סוכות האחרון בו הובלת שרשרת שירי סוכות ואנחנו
 מצטרפים אלייך בזיזופים חניניים.
 לפני פחות משנה אבא נפטר. ואת, שבמשך יותר מחמש שנים
 היית צמודה אליו וטיפולת בו במסירות, סוף סוף התפנית לחיות

את החיים שלך, להנות מהם, להיות חופשיה.
ואני כל כך מצטערת שלא הספקת ולא זכית!!
בחלומות הפרועים ביותר שלנו לא שיערנו שביום אחד תוך כמה
שעות תמצאי את מותך ברצח אכזרי בבית שלך - המקום הבטוח
שלך. זה שהתעקשת שלא לעזוב גם בסבבי לחימה קשים כי שם
הרגשת מוגנת ושם היה לך נוח. תמיד היית אומרת לי אל תדאגי
סגרתי כבר את חלון הממד ואני בפנים. הכל בסדר! כך גם אמרת
לנו בשיחה האחרונה באותו יום שבת ארוך ב-7 באוקטובר. בוקר
בו גם אנחנו בשדה ניצן ננעלנו בממדים, לא מבינים שכשנצא
מהממד המציאות כבר לעולם לא תהיה אותה מציאות! כמה רצינו
להאמין שעוד מעט יגידו שהכל בסדר ואת תצאי מהממד עם
חיוך הנצחי שלך, אותו חיוך שהורשת לכולנו, תנערי את האבק
מהבגדים ותמשיכי הלאה בשגרת חייך.
כמה צחקנו כולנו בשיחה האחרונה שיחת וידאו כשכולנו
מצטופפים בממד הקטנטן שלנו בשדה ניצן ואת מהממד בבית
שלך בקיבוץ. את כבר ידעת שיש מחבלים, כבר ידעת שזה רציני
כי ליונה ניפצו חלונות וכי אופיר נהרג (על בלהה לא רצינו לספר
לך כדי לא לצער אותך), רצית לשדר שאת לא דואגת ולא מפחדת
ועשית את מה שהכי אהבת - לדבר ולצחוק עם הנכדים שלך -
תותי, נטוש ועינבי. אחרי השיחה הזו כנראה נפלה התקשורת ניתק
החשמל, והאור שלך כבה לתמיד.

את סיפור מותך אין מי שיספר לנו. נרצחת בדם קר בידי מפלצות
אדם, כשאת לבד!!! כשאין אף אחד שיוכל להגן עליך! שיוכל
להחזיק את הבית שלך שמור ובטוח, ובעיקר - כשאין בנמצא
שום כוח צבאי ואף לא חיל אחד שייתן לך את ההגנה המינימלית
והבסיסית שמדינה אמורה לספק לאזרחיה. נרצחת בגלל
שהפקירו אותך, את כולנו - כל תושבי העוטף! הרדימו אותנו עם
מכשול טכנולוגי, גדר ומצלמות. נתנו לנו להאמין שהחמאס ועזה
זו הדאגה הביטחונית הכי זניחה של ישראל, שהחמאס חלש
ושאין לו אינטרס להיגרר לעימות, שטפטופים זה שום דבר. שכחו
שאין גבול בעולם שאפשר להגן עליו ללא חיילים, אותם חיילים

לוחמים שאמורים לחצוץ בין האויב לבין האוכלוסייה האזרחית. מחדל שלא היה כמוהו! ואין מי שייקח אחריות! אני יודעת שאם היית שורדת ורואה את הזוועות היית אומרת שאת כל קברניטי המדינה ושרי הממשלה הנכשלת והמסוכנת הזו, שהייתה עסוקה במשך חודשים בהפיכות משטריות והזיות אחרות, צריך לשלוח לכלא. וכמו תמיד - היית צודקת!

אני יודעת גם שאם היית שורדת, הלב הענק והרחום שלך לא היה מסוגל להכיל ולשאת את הכאב העצום על כל אותם חברות וחברים, שכנים ושכנות, ילדים ותינוקות שנרצחו בדם קר, נפצעו או נחטפו מבתם על לא עוול בכפם.

אמא, הקיבוץ שאת ואבא הקמתם ובניתם נחרב, הקהילה מרוסקת, גן העדן שלכם ושל ילדותנו הפך תוך כמה שעות לגיהנום עלי אדמות. אולי טוב שאתם לא בחיים כדי לראות... כמה לא הגיע לך למות באכזריות כזו.

לצערנו הרב, את מי שהלך כבר אי אפשר להשיב, נותר רק להתאבל ולבכות, אבל מחובת המדינה להתעשת, לגלות אחריות ומנהיגות, להבטיח את השבת החטופים באופן מיידי ובכל מחיר, לתמוך בילדים יתומים והורים שכולים, לשקם ולבנות מחדש את הקהילות, להחזיר לאזורנו שקט ארוך טווח, ולהבטיח ששואה כזו לא תחזור לעולם!!

את הקבר שלך אנחנו מבטיחים להעתיק כשיתאפשר, לחלקה השמורה לך ליד אבא, בקיבוץ שבניתם והקמתם ושאותו כל כך אהבתם..

נמשיך לשמור אחד על השני, על המשפחה שאת ואבא יצרתם – על יוני, דרור ולילך. נמשיך להפיץ הלאה את האהבה, האופטימיות, שמחת החיים והחיוכים שלך. כי אני יודעת שזה מה שהכי היית רוצה.

אמרת לי תמיד על סבתא חיה שלי, אמא שלך – "לא טקסים, לא מצבות ולא ימי זכרון... אמא שלי צרובה לי עמוק בלב והיא איתי בכל יום ובכל מקום". ככה גם את אמא תהיי צרובה לעד בלב של כולנו ותהיי איתנו בכל דקה, בכל שעה, בכל יום ובכל מקום. תחסרי לנו כל כך. אוהבים ומתגעגעים מאוד!

לאמא | יוני דגני

אמא שלנו היתה חלוצה.
חלוצה, בת חלוצים שיבשו את עמק החולה והקימו את קיבוץ
כפר בלום.
אבא שלנו היה חלוץ.
חלוץ, בן חלוצים שהגיעו ליישב את הארץ עוד לפני מלחמת
העולם השניה.
יחד הם המשיכו את דרך הוריהם והקימו את כפר עזה במטרה
ליישוב ולהגן על המדינה מול האויב – עזה.
כאלו היו הורי: חלוצים, פשוטים, ערכיים, אידיאליסטים ובעיקר –
אנשי עשייה.
הורי יחד עם אחרים סללו לנו את הדרך לנצח במדינתנו – ישראל.
אבל אנחנו, כולנו: מנהיגים, פוליטיקאים, גנרלים, אזרחים – כל
העם, ברוב טיפשותנו ויהירותינו, אפילו בדרך לא הצלחנו ללכת.
רבנו, התפלגנו, חשבנו רק על עצמנו, על כסף, וכמעט חוסלנו כולנו!!!
ביום שבת 7.10.23 אמא יחד עם עוד מאות גיבורים: חילים,
שוטרים, אנשי שב"כ, אנשי הצלה, ואזרחים הקריבו עצמם למעננו.
הרי החזירים (וסליחה שאני מעליב את החזירים) המכונים
חמאס היו מגיעים אלינו לאשקלון, אשדוד, ת"א – כל הארץ
ושוחטים את כולנו.
אמא שלי והגיבורים עשו זאת כדי לתת לנו הזדמנות לתקן את
דרכינו ולחזור לדרך הורינו.
אבל, הזכות לחזור לדרך שמורה רק למאמינים בדרכם על פי
עקרונות מגילת העצמאות וערכי הורינו, מי שלא מאמין בדרכם
מקומו לא איתנו בארצנו, ועלינו להקיא אותו מקירבנו. אין זה
משנה אם הוא יהודי, ישראלי, דרוזי, מוסלמי, או נוצרי.
לדרך הורינו יחזרו רק הראויים לכך, רק מי שיתקן את דרכו.
הורי סללו לכולנו את הדרך במעשים. הגיע הזמן להפסיק ולדבר
על ערכים. מעכשו ועד עולם הזמן לחיות ערכים!
להיות מאוחדים, מקצוענים, חברים, ערבים זה לזה... להיות
מעשיים ולחזור לדרך הורינו במעשים!

דיברנו מספיק!
אנחנו עם הנצח! עלינו להיות ראויים לחזור ולצעוד בדרך הנצח
שסללו הורינו.
ואני, בשם אמא שלי והגיבורים שבזכותם אנחנו כאן, דורש מכם
– שבלילה, כשתניחו את הראש על הכר, תשאלו את עצמכם:
איפה טעיתי? מתי ולמה איבדתי את הדרך? וכשתבינו, תשתנו,
ותעירו את עיני כל עם ישראל לכישלון שלנו, ותסבירו, תשכנעו,
ותסחפו את העם אחרים – לעשות ערכים!!! לחזור לדרך הורינו
להיות ראויים לצעוד שוב בדרך לנצח.

אני, אמא, עדיין בצלילה אל מרתפי הגהינום. עדיין לא יכול להכיל
ולהבין את גודל האסון. איך יכול להיות שאת נקברת ליד שחר,
מירה, עומר ואהובים אחרים?
איך יכול להיות שיש לכם אותו גורל?
איך יכול להיות שמפעל החיים שלך ושל אבא כמעט נכחד?
אבל אני מודיע לך, ותעדכני גם את אבא שבטח שואל: "מה
הוא אומר? מה הוא אומר? אני לא שומע..." שבקרוב מאד אצא
ממרתפי הגהינום בדרכי חזרה לעולם האור.
אני מבטיח לכם שאצא שונה וראוי לצעוד בדרככם ולעולם לא
אאבד שוב את דרכי!
אז תודה שהראית לנו שסטינו מהדרך.
וסליחה ששילמת על כך בחייך.
שתדעי שאנחנו חזקים וגאים בזכותך!
לא תיפול רוחנו, אנחנו כולנו עם הנצח! חוזרים בחזרה לדרך הנצח
שסללת לנו!!!

שיחה עם אחות | תמי ניר פרץ

נעמי אחותי הבכורה נרצחה בשבת ה'7 באוקטובר בכפר עזה. היא נולדה ב־1943 וחיה 80 שנה של עשייה למען הזולת כאחות במקצוע וכחברה.

נעמי נולדה בבנימינה במסגרת הגרעין האנגלו-בלטי שהפך להיות קיבוץ כפר בלום, והייתה חלק מקבוצת "שקד" שהינה המחזור השלישי של בני ראשוני הקיבוץ. בשנת השירות היא גילתה את כפר עזה ונשארה שם.

הורינו – משה וחיה ניר הגיעו מלטביה כציונים שמאמינים שיש לבנות מדינה ליהודים, שתתבסס על חקלאות ועבודת כפיים, ותהיה בית לכל אותם יהודים ומשפחות שבין מלחמות עולם ובמהלך מלחמת העולם השנייה ולאחריה, היו צריכים בית – מקום להתאושש להתחדש ולהרגיש בטחון.

במהלך השנים נולדו חנה, לאחריה אהרון ואני האחרונה. את נעמי הכרתי כאחות גדולה שבאה לביקורים (גדלנו בבתי ילדים בקבוץ) ומאוחר יותר, לתקופות ארוכות יותר בכפר עזה ובשליחות בהאיטי.

כאחות גדולה היא הייתה אחראית על המידע בכל הנושאים הרפואיים ובכלל, על הטיפול בהורים והתורנויות שלנו, ועל כך שהפכתי לדודה בגיל מאד צעיר – דבר שהיה אושר גדול. כך גם אזכור אותה.

נעמי בנתה בית עם ישראל אלתרמן (שהחליף את שם המשפחה לדגני בשל שליחות אליה יצא) ונולדו להם ארבעה ילדים: ענת, יוני, דרור ולילך, והיום המשפחה גדלה עם תשעה נכדים מקסימים ומיוחדים כל אחד בדרכו.

זה מה שתדיר מתנגן לי בראש:

מה שלומך אחות הבוקר

נעמי שמר

יד נעלמה כונסת
גם את פירורי החסד
גם את המכות
בשעה שקשה לי לשיר
והכל מתמוטט על ראשי
התרשי לי לזכור
ולהזכיר תמיד
לך יש אותי
לי יש אותך
לנו יש אותנו

מה שלומך אחות
מזג האוויר הזה
מזכיר לי נשכחות
טוב שהחלון פתוח
יש לשמור על קור הרוח
ועל הכוחות
אין הרבה סיבות לשמוח
בא יותר לבכות
אין כמעט לאן לברוח
יש עוד לחכות

נעמי | מיכל הורוביץ – כפר עזה

נעמי הייתה בת כפר בלום והגיעה לקיבוץ כפר עזה לשנת שירות לפני הצבא. בצבא למדה בבית ספר לאחיות תל השומר ושתינו סיימנו וקבלנו את ההסמכה.

מייד לאחר הצבא נעמי חזרה לכפר עזה ושם הכירה את שרוליק ונישאה לו. נולדו להם 4 ילדים: ענת, יוני דרור ולילך.

חייה של נעמי שזורים בכל דף ופרק מסיפורה של כפר עזה. כמי שהגיעה מקיבוץ ותיק היא ידעה איך קיבוץ צריך להתנהל, ידע שעזר רבות לבנות את החיים בקיבוץ הצעיר שנבנה על בני גרעינים שלא הכירו את חיי הקיבוץ.

תרומתה הגדולה של נעמי הייתה שיחד איתי בנינו את התשתית הבריאותית של הקיבוץ.

מרפאת הקיבוץ הייתה על כתפינו בכל שעות היממה.

לאחר מספר שנים במרפאת הקיבוץ, נעמי יצאה לעבוד בבית החולים סורוקה, שם הייתה חלק מצוות הפגייה, המקום שצורך הכי הרבה חום ואהבה.

ואת זה נעמי נתנה בכל ליבה.

גם כשיצאה לפנסיה המשיכה לעבוד במרפאה בעיסוקים שונים ואפשרה למרפאה הקטנה להתמודד עם הגידול העצום של האוכלוסייה.

אנחנו מתקשים היום לנחם ולהתנחם.

אנחנו אילמים מול האימה של האובדן והחסר.

אנחנו יודעים שהעולם מוסיף להסתובב על צירו, שצריך להתעשת ולקום, לבנות מחדש את הבית הכואב בו כל פינה תזכיר את חסרונו.

נעמי היקרה, נוחי בשלום על משכבך,

יהי זכרך ברוך.

נעמי אישה יקרה | ישראלה פכטר – כפר עזה

שכנה, חברה, ותלמידה אהובה מתמידה ורצינית.
כבר בהיותי בטיאן התחלתי לדאוג לך, קיוויתי שאת אינך לבד
בממד, ידעתי שחיך בסכנה ואין ביכולתי לעזור לך.
נעמי הייתה תלמידתי שנים רבות, זו התלמידה שמגיעה אלי כל
יום שישי בבוקר לשיעור המבוגרות הידוע עם המגבת והבקבוק.
מעולם לא ויתרה לעצמה, למרות מיחושים רבים. תמיד חיפשה
ביעילות ובחכמה פתרון ראוי איך להתגבר ולנהל את גופה. כה
קשובה ובעלת ניסיון הייתה שלפתע גיליתי שהיא כבר מובילה
אותי לתרגיל הבא. זרמתי איתה, מתפעלת ואומרת בקול, תודה
נעמי על העזרה והמחשבה היצירתית.
נעמי הייתה חברה שלי ששיתפה אותי. אהבתי להקשיב
למילותיה. נעמי חיפשה אוזן קשבת ומצאה אצלי ואני אצלה.
נעמי הייתה שכנתי מאחור. אהבתי להיכנס אליה לדרוש בשלומה,
ולהתפעל מהמנדלות הצבעוניות שיצרה במרץ רב. לאחרונה, היא
הציגה אותן לפני בגאווה ובצניעות. נעמי גילתה לאחרונה את
עולם היצירה והצבע וגלשה לתוכו במרץ המתאים לאופייה.
נעמי שלנו ידעה לעזור ולהושיט יד.
נעמי אהבה את החיים. לאחר ששרוליק הלך לעולמו שינסה
מותניה במהירות נעמדה על רגליה ויצרה לעצמה סדר יום ושיגרה
עמוסה ומגוונת.
נעמי אהובה תחסרי לי מאד וכבר מתגעגעת לקולך, לדעתך,
ולמחשבתך.

נכתב לציון 30 למותה של נעמי | ענת מורד

ביום שישי האחרון, אחרי ששה שבועות בדיוק, חזרתי ללילה במושב - בבית שלי במיטה שלי אותה מיטה שממנה קפצנו לממד ביום שבת 7 באוקטובר בשעה 06:30 בבוקר.

ואז כשנשכבתי במיטה החלו לצוף זיכרונות כואבים מאותו בוקר שבת ארוך. איך הלכנו לישון ביום שישי עם חלומות פז נעימים ותמימים והתעוררנו ב־6:30 בבוקר שבת לגהינום. משחזרת כל רגע וכל יום שעברנו מאז ומתפללת שאולי מישהו יבוא, יעצור את הסרט הרע הזה, ויגלגל אותו חזרה אחורה (ממש כמו פעם כשהיינו קטנים במכונת ההסרטה בבית תרבות בקיבוץ). כולנו ניווכח שזה היה בסך הכל סרט ושום דבר לא קרה באמת: נקום מחדש לשבת ה־7.10 שקטה ונעימה בלי טילים, בלי צבע אדום ובלי חדירות מחבלים, ועם אמא סבתא נעמי בריאה, חיה ונושמת!!! אבל לא! זה לא סרט. זו המציאות שעולה על כל דמיון, שהתהפכה לנו ועלינו והיא קשה והיא כואבת והיא לא מפסיקה לצער אותנו. והחיים אולי ממשיכים הלאה מכוח האינרציה, אבל הנשמה שלנו שרוטה וכולנו הולכים לישון בלילה עם מועקה וקמים איתה בבוקר והיא בלב מלווה אותנו בכל דקה ושניה ומסרבת לעזוב.

אמא, איך יכול להיות שכבר 6 שבועות שלא התקשרת לראות מה שלומנו? שלא הגעת לארוחת שישי? שלא נתת לכולנו חיבוק חם ואוהב? שלא אירחת אף אחד מהנכדים ולא חיממת להם במיקרו אוכל של חדר אוכל? שלא קטפת לנו אבוקדו מהעץ בגינה שלך וסיפרת שכבר יש קלמנטינות ראשונות? שלא הראית לנו את המנדלה החדשה שעליה את שוקדת עכשיו ולא סיפרת על הסדרה הטורקית שאת רואה? ענבר היה חולה גמור 10 ימים ואין את מי לשאול ואין עם מי להתייעץ? לא הגיוני שכבר ששה שבועות שאני פוגשת אנשים שמספרים עלייך כמה היית אהובה, טובת לב ומדהימה, הרי זה בכלל היה התפקיד והנוהג שלך – לספר בהתלהבות על כמה מקסים ומדהים כל אחד ואחת שפגשת, שראית, שהיית במחיצתו או מחיצתה.

זה נראה לך הגיוני אמא?! נראה לך הגיוני שאנחנו בימים אלה בכלל צריכים לציין שנה לפטירתו של אבא ולעלות לקבר שלו בכפר עזה, ובמקום זה אנחנו עומדים כאן בשפיים ליד הקבר שלך???
שום דבר כבר לא נראה הגיוני מאז 7 באוקטובר. הכל בלתי יאמן ובלתי נתפס!!!

היום לפני שנה פלוס 5 ימים אבא שלנו נפטר. אבא ישראל שלנו שביחד עם חבריו מגרעין "מתערים" הקימו את קיבוץ כפר עזה והפכו אותו למקום הכי קסום ומאושר שאפשר לבקש ולגדול בו. המקום הקסום והמאושר הזה הפך לאי של חורבות - בתים שרופים, והרוסים, חלונות מנופצים, קירות מחוררים מירי, מדרכות שבורות ורצפות מוכתמות בדם. קיבוץ שהוא מעכשיו גל-עד נצחי ל-64 חברים תמימים - שכנים ושכנות, חברים וחברות, ילדים וילדות שנרצחו בדם קר תוך שהם וכל שאר משפחות הקיבוץ מופקרים לגורלם, נטבחים, נשחטים נשרפים ונחטפים לעזה על ידי מרצחי החמאס.

ממשלת ישראל וקברניטיה - כשלתם! זה קרה במשמרת שלכם. תדאגו במידי להחזרת כל החטופים הביתה!
ואחר כך תארזו את עצמכם ולכו גם אתם הביתה.
לפני שנה היו לי שני הורים ישראל ונעמי דגני, הורים שכל אחד בדרכו היה עבורי השראה גדולה והפכו אותי למי שאני. היום שנה אחרי, אין לי לא אבא ולא אמא ואני עומדת כאן בבית הקברות מתפללת שכבר יעירו אותנו מחלום הבלהות הזה, ומתה מגעגועים לשניכם ולחיים היפים והתמימים שהיו לנו פעם.

כבר חודש שאנחנו מדברים בלילות, בחלומות.
הרגשתי צורך לדבר איתך היום בפומבי. כבר שבוע שאני חושב מה
להגיד לך לפני כולם אבל אין מילים.
מאז אותה שבת "אין מילים" הפך לצמד המילים שאמרתי הכי הרבה,
כי מה יש להגיד אחרי כזה אסון, כזה חורבן? אחרי כזה אובדן?

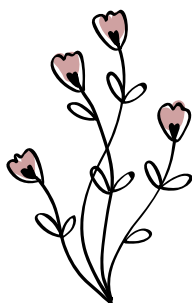
ולמרות הכל, מי שמכיר אותי יודע שלא אפספס הזדמנות לדבר
בעיקר שהקהל שבוי ולא נעים לו ללכת באמצע...
אז המצב היום קצת מוזר כי בדרך כלל את היית הדברנית ואני השתקן.
תמיד כשנפגשנו היית שואלת מה קורה במשטרה? מה יהיה עם
השר? מה יהיה עם המפכ"ל? למה הם אומרים ומתנהגים ככה
הם הורסים את המשטרה! שאלת למה השוטרים מתנהגים כך או
אחרת כאילו חשבת שאני יכול לשלוט בכולם ולהשפיע עליהם.
אף פעם לא הבנת למה אני צריך להתעסק עם כל הרוצחים האלה,
עם הפושעים האלה, עם כל האלימות הזו, עם הזוהמה של החברה,
ותמיד היית שואלת: למה אתה צריך את זה?
ואני לרוב הייתי שותק, או רק אומר שהדברים במשטרה הם לא
סרט והמציאות היא אחרת.
אבל אף פעם לא אמרתי שאני שם כי ככה חינכתם אותי, את ואבא.
חינכתם שאפשר לחיות חיים שלמים וטובים, עם פרנסה ואהובים
משולבים עם תרומה וערכים. ובמשטרה הדברים הם כאלה - לפעמים.
ואח"כ כשהיינו רואים חדשות היית צועקת על הטלוויזיה ומטיחה
ביקורת במנהיגינו, היית אומרת שהם חבורה של מטומטמים,
מושחתים, הזויים, משיחיים שהורסים לנו את החיים.
ואני הייתי שותק ורק אומר: את יודעת שאת צועקת על טלוויזיה,
את מבינה שהם לא שומעים אותך? והיא לא תענה לך. אבל את לא
היית מתייאשת וצועקת וצועקת מדם ליבך היית צועקת.
והיום חודש אחרי ובראיה של בדיעבד כנראה שצדקת וצעקותיך
עדין נכונות. לצערי אין במנהיגינו שינוי של ממש
ואכן כמו שחשבת מנהיגינו, גם כיום אינם ראויים לעמנו.

כי אנחנו התאחדנו וכולם רואים שיש לנו עם גדול, ראוי וחזק.
 והמשרה, שדאגת לה כל כך התגלתה בגדולתה! ורק חבל שאת לא
 כאן איתנו לראות ולחוות את העוצמות.
 בימים האחרונים אנחנו מציינים גם שנה לפטירתו של אבינו.
 ואני, את יודעת אמא, בכלל ילד של אבא: עקשן (למרות שאבא היה
 אומר שזו דבקות במטרה ולא עקשנות), קשה, מופנם, דעתן.
 אז מה הטעם אמא בשיחתנו הפומבית אם לא ננצל את ההזדמנות
 להעביר מסר לקהל שגם ככה שבוי?
 אז לכם אחי ואחיותי השוטרים - אגיד את שאמרו לנו בעבר ואומר
 זאת שוב: די עם הבכי והנהי. די למירמור ולבכיינות. אתם טובים
 מזה וראויים ליותר!
 צאן, תילחמו על זכויותינו, על כבודנו וערכינו. תגידו ותעשו ללא
 פחד ובושה. תעשו כדי לקדם את הארגון, לשרפר לייעל ולהצמיד
 קדימה שיהיה טוב יותר משהיה ב-6.10.2023.
 זו היא חובתנו, לעצמנו, לאחינו ואחיותינו השוטרים הגיבורים,
 מלחי הארץ שמסרו את נפשם להגן עלינו. זוהי מורשתם! והחובה
 היא עלינו!
 לכם ציבור יקר אזכיר שעליכם לעשות ערכים ולהפסיק לדבר! דיברנו
 מספיק עלינו להיות ראויים לחזור לדרך הנצח שסללו הורינו!
 לקהילת כפר עזה, אהובים שלי, תודה, תודה שאני זוכה להיות
 ביניכם וכשאני אומר "אין לי מילים" אני יודע שאתם מבינים...
 ולכם אמא ואבא אגיד שכבר חודש אני צונח וצולל אבל אני חושב
 שסוף סוף הגעתי לקרקעית, למרתפי הגהינום.
 קשה כאן, קשה כאן מאוד.
 אבל בזכותכם בזכות אנשים אהבים, ובעיקר בעיקר בזכות איתי הנכד
 שלכם, אהוב ליבי (כמו שאמא שלו קוראת לו) ואהבת חיי, אני מתחיל
 את המסע הארוך בדרך אל האור חזרה לדרך הנצח שסללתם עבורי
 ועבור עמנו. מקווה שאני אהיה טוב יותר וראוי יותר.
 אז בשביל אחד שהתחיל ב"אין לי מילים" נראה לי שדיברתי די הרבה.
 נמשיך להיפגש ולדבר בלילות בשיחותינו הפרטיות מבטיח להביא
 גם את איתי שנוכל גם לצחוק ולהנות.
 נדבר בקרוב...

ז'י פ'ג ש'ק
מכרי ב'אום ב'אג'י'א

נעמי ואני על פני הזמן | סימה כהן

גדלתי עם נעמי באותה הכיתה בימים הטובים של החינוך המשותף בהם חיי הילדים כללו בערך 20 שעות ביממה בבית משותף וכארבע שעות בביקור בבית ההורים. החיים כללו יחד אינטנסיבי והכרנו זה את זה כאחים.

עם סיום התיכון, בשנת 1961 יצאה קבוצה מכיתתנו לשנת שירות בכפר עזה שנזקקה אז לעזרה של ידיים עובדות. הייתי בקבוצה זו וגם נעמי הייתה. השתלבנו בעבודה בקיבוץ ובהווי. נעמי פגשה את שרוליק הם נישאו והקימו משפחה ומאז חייה נקשרו למקום.

במשך השנים הקשר נשמר בעיקר ממרחק. בקיץ שעבר (2023) הגיעה נעמי לביקור בכפר בלום אצל אחותה תמי. נפגשתי איתה לשיחה וניסינו לסגור את פערי השנים הרבות שחלפו.

החלטתי לבוא לבקר את נעמי בכפר עזה לאחר כשלושים שנה שלא ביקרתי בה.

ב־7 בספטמבר נסעתי עם זיכריה, חברה מהכיתה, לכפר עזה לבקר את נעמי. ראינו את הגדר והיישובים מעברה השני טילנו בקיבוץ, בחדר האוכל והעלינו נשכחות. שמענו גם מנעמי על מעשיה היום, עבודות היצירה שלה וכמובן על המשפחה, הילדים והנכדים. התרשמתי מהקיבוץ ומהתפתחותו וכשאמרתי לה שהמקום גדל והוא משגשג אמרה "זה נכון, אך לפעמים יש זמנים מאוד קשים מבחינה ביטחונית".

בלכתי נעמי נתנה לי מתנה:

ציור מנדלה ומאחור כתבה -

7 בספטמבר 23, "לסימה תודה על הביקור, שנה טובה חג שמח" נעמי דגני כפר עזה

יהי זכרה ברוך

לזכרה של נעמי | נעה אורון

מסיום בית הספר, לא נפגשנו הרבה. נעמי הלכה לבית ספר לאחיות, והיתר התפזרו לצבא. מפגש מיוחד היה כשנעמי באה לחתונה שלי. לאורך השנים לא נפגשנו הרבה, המרחק גדול, ההורים נפטרו. הקשר שנשמר היה לעיתים רחוקות בטלפון. בעיקר סביב אירועים בטחונים בעוטף. גם בשבעה באוקטובר התקשרתי כמה פעמים לשאול לשלומם. רק מאוחר יותר, כשהתקשרתי לתמי נודע לי על גודל האסון. יש לי עוד זיכרון טוב ונעים מנעמי: אחרי המון שנים שלא נפגשנו נעמי באה לכפר בלום עם הבת והנכדה – נפגשנו, ומילאנו האחת את השנייה בסיפורים וחוויות, ואפילו העלינו זיכרונות מהשקדים. נעמי נראתה ונשמעה מאושרת!

נעמי, צביקה, יורם ונעה הרביעיה מ"שקד" שחגגה מגיל שנה יומולדת משותף

לנעמי שלנו ע"ה | רותי אבני-סופר

"דודי ירד לגנו לערוגות הבשם
לרעות בגנים וללקוט שושנים" (שיה"ש ו, ב)
הוי נעמי שלנו, אהובת לבנו, שנטלך האלקים
לרקוד עמו במחול עם כל הצדיקים
בירושלים של מעלה, בגן עדן עליון, לגדלך וטובך
ואנחנו בוכים ושמחים, ואנחנו מצפים לשובך.
כי הובטחנו שכן יהיה, ושוב נשוב זה אל זה במהרה
כל ישראל קדושים, לחיי עולם, הו כן יקירה.
ואנחנו זוכרים אהובה, אשת חיל היית, בשמחת עולם
מילדות ברוכה בכפר-בלום שלנו, בין אחיך כולם
וכולך מתיקות, וכולך נתינה, וכולך מיטיבה וטובה
מרפאה חולים, משמחת פגים, והכל בכזו אהבה.
ושמחו בך הוריך חיה ומשה עליהם השלום כל השנים
ושמחו בך אחיך אהרון וחנה יחי' ותמי בת הזקונים
ושמחו בך ברבות הימים בכפר עזה אישך ישראל זכרו לברכה
ויסיפו לשאת זכרך הברוך ילדיך כולם בשמחה
ענת ויוני ודרור ולילך לאורך ימים טובים
ויהיו נחמה גדולה לכולנו, כל האוהבים.
ובנחמת ציון וירושלים ננוחם, עד ישובו בנים לגבולם
ונשוב לפגוש אלו באלו, נעמי שלנו, בשמחת עולם.

שנה להירצחה של נעמי ניר דגני | צביקה ליבנה

השנה היא 1943 קיץ, ובקיבוץ כפר בלום בתוך שבועיים נולדה לה רביעייה. שתי בנות ושני בנים ומאז חגגה הרביעייה ימי הולדת ביחד עד גיוסנו לצבא.

מבעוד יום מכינים היו הורינו הוותיקים, סנדוויצ'ים וממתקים. למחרת, בשבת, היינו עולים על המשאית של הקיבוץ ונוסעים לחורשת הארבעים, שנה אחר כך ל"תל אל קאדי" ולעיתים סתם רובצים על גדות הירדן החוף שנקרא "זיימה" וחוגגים את יום ההולדת של הרביעייה. האבטיחים היו מתקררים במים ואנחנו שיחקנו באותם ימים מאושרים משחקי חברה ששמחו את כולנו. נעמי הצטיינה באהבת בעלי חיים ותבונת כפיים. לא אחת הייתה מגיעה עם צפרדע מסוג אילנית ומנשקת אותה, אולי ייצא ממנה נסיך...

בגרנו ולפני השירות הצבאי יצאנו לשנת שירות בקיבוץ כפר עזה. היינו קבוצה של כעשרים בני נוער מקיבוצים שונים, חדורי תחושה של שליחות ובאנו להציל את הקיבוץ. ואכן הצלנו. במשך שנה עבדנו בענפי המשק השונים, שעות רבות מדי יום בכותנה ובדיר, שטפנו את הבוץ מהגזר בימי חורף קרים, אספנו תפוחי אדמה ועוד עבודות שונות.

אבל בערב ידענו לשמוח. בקיץ בשבתות נוסעים היינו לחוף ימה של אשקלון יחד עם חברי הקיבוץ ונהנים מרחצה בים. בתקופה זו הכירה נעמי את שרוליק חבר הקיבוץ. במסגרת הצבא למדה נעמי אחות בבית חולים תל השומר, ולאחר הלימודים הגיע לכפר עזה כאחות חיילת.

אחרי הצבא עבדה בפגייה בבית חולים סורוקה שבבאר שבע. נעמי נישאה לשרוליק, הפכה לחברת קיבוץ, ובנוסף על העבודה בפגייה לא זנחה גם את כפר עזה, והייתה גם אחות הקיבוץ. כבר הייתה בפנסיה כששרוליק הלך לעולמו. אז הגיע השבעה באוקטובר, אותו יום שחור וקשה ולנעמי לא ניתן סיכוי. היא נרצחה בידי טרוריסטים מהחמאס

יהי זיכרה עמנו תמיד

זיכרון מבית ספר לאחיות | ניצה ברמן

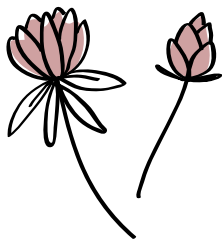
תמיד מוכנה לעזור. מה שצריכים לעשות עושה, לא מתלוננת, מוכנה לעזור.

החינוך המשותף התאים לה והיא השתלבה במסגרת. ניצה למדה עם נעמי בבית ספר לאחיות ומשם מספרת: "נעמי השתלבה יפה בלימודים, הייתה עובדת חרוצה, מקובלת בחברה, הייתה טובה בעבודה מעשית, דבר שהוביל אותה למקצוע שבחרה. לאורך חייה עבודה עם פגים, עבודה שדרשה עדינות ודייקנות, ולעיסוקיה בשעות הפנאי.

שנה טובה וריבוי

נעמי אחותי | תמי פרץ ניר

הסיפור של נעמי הוא סיפור ציוני ישראלי. ההורים שלנו הקימו אוהל משותף בשנת 1940, נעמי נולדה ביולי 1943 בבנימינה בזמן שכפר בלום עדיין היה הגרעין האנגלו-בלטי. אבא שלנו – משה, לא היה בזמן לידתה בבנימינה, הוא נשלח לשמור על השטחים של נעמה (צפונית לגבעת שוורץ) שמאוחר יותר הפך לכפר בלום. הוא הצטרף ליוסקה גורל שהיה נציג תנועת השומר מכפר גלעדי אליהם הצטרף חמדי – שומר מטעם הקק"ל, שתפקידו הנוסף היה ללמד את אבא שלי ערבית. הם היו בשטחי נעמה/גבעת שוורץ עד 1945 די לבד. בשנת 1945 הגרעין האנגלו-בלטי התאחד עם השלמות נוספות ועלה לכפר בלום. נעמי היתה בת שנתיים והייתה חלק מקבוצת "שקד" שהיא הקבוצה השלישית בכפר בלום (אחרי סנונית ודרור). ב־1950 אבא שלי נסע עם מוניה וילנסקי וחברים נוספים לחרוש את השטחים בנגב המערבי ובמיוחד את השטחים שמאוחר יותר הפכו לשטחים של קיבוץ בארי. כפי שאתם מבינים, אבא שלי לא ממש היה נוכח כשנעמי הייתה ילדה – הוא היה עסוק בבניית הארץ. מכיוון שהיה מומחה לסוסים ודבר ערבית היה משמש כמתווך ומפשר בסכסוכים עם הערבים שבאזור. אבא שלי מאד רצה שנעמי תהיה רוכבת סוסים – אבל נעמי פחדה מהסוסים וזה היווה מקור לקונפליקטים שאני הייתי צריכה לפתור מאוחר יותר. היא נישאה לישראל שהיה מהגרעין הראשון של כפר עזה וביחד הביאו לעולם את ענת, יוני דרור ולילך שהפכו אותי לדודה מאושרת. נעמי שמשה האחות של כפר עזה בכל המבצעים והמלחמות בדרום, בשעה שהאחיות עם הילדים עזבו למקום בטוח יותר, ועבורנו נעמי הייתה מקור מידע של כל החולאיים והתחלואיים שנתקלנו בהם. ב־7.10 הייתי בקפריסין. התקשרתי לנעמי בסביבות 07:30 לאחר

שהגיעו אלינו ידיעות שיש אירוע בדרום. נעמי אמרה שיש הפגזה
מאד חזקה קצת יותר מהרגיל – אבל בטח יעבור.
יותר מאוחר, ולאחר שיצאתי מהמקצה שבו התחריתי התקשרתי
אליה שוב – היא הייתה מבוהלת ואמרה שיש יריות – היא לא
יודעת אם בבית או בחוץ ונתנה לי לשמוע, ושמעתי גם הרבה
צעקות בערבית. היא אמרה שמאד מפחיד – שהחשמל נפל ואין
כבר תקשורת עם מזכירות הקבוץ ואף אחד לא יודע מה קורה.
הטלפון נותק, ומאז לא הצלחנו ליצור קשר.
איתרו אותה ביום שני בצהריים.
ב־16.10 קיבלתי את המסר הבא:

"תמי יקרה ראשית אני רוצה להשתתף בצערך על אובדן נעמי
היקרה, שתדעי שאין יום שהיא לא יוצאת לי מהראש מהיום
שבו נלחמתי על הבית שלה בקיבוץ (אני מהכוח שחיסל את
המחבל ממש מחוץ לביתה) כאשר נכנסתי וראיתי את נעמי
כיסיתי ועשינו קדיש לפני המשך הלחימה, אני כל כך מצטער
ושולח את כל הכוח 🙏❤️ אני לוחם צנחנים שפשט על כפר עזה
ביום שבת (עידו בוהדנה מאור עקיבא)"

קברנו אותה בקבורה זמנית בקבוץ שפיים לשם פונתה קהילת
כפר עזה. ביום שקברו אותה קברו עוד חמשה מתושבי הקיבוץ
ואחת מהם הייתה אחת מחברותיה.
אין סגירה למוות כזה ואני מקווה שהזמן יעזור לנו ללמוד לחיות
איתו.
יהי זכרה ברוך.

לאחותי הבכורה | מחנהל'ה שלום

נעמי אחותנו הבכורה, אהרוני, תמי, ואני גדלנו בכפר בלום כשהלינה הייתה בבתי ילדים, כך ששעות המפגש במשפחה הגרעינית היו מעטות אבל מאוד משמעותיות. כרבע משנות חיינו היינו במסגרת משפחתנו הגרעינית, משפחת ניר, ועם "משפחת הקיבוץ המורחבת" שהייתה בראשיתה, שנים שעיצבו את המשך חיינו. בסיום בית ספר התיכון יצאה נעמי לשנת שירות בכפר עזה, כחיילת למדה את מקצועה כאחות, וחזרה לכפר עזה שם חיה עד היום בו נרצחה. היינו בקשר כל השנים, קשר שלא ניתן לנתק גם אם הוא נוכח מרחוק, ללא קרבה פיזית. עברנו תקופות חיים שונות, ולאורך כל הזמן היינו אחת לשנייה אוזן קשבת, תמיכה, שיתוף בחיי היומיום, בשמחות וגם בימים קשים, ותקופות לא פשוטות. בעשרות השנים האחרונות, בשל המציאות הביטחונית הקשה ובעיות הבריאות, המפגשים בנינו הלכו ופחתו, אבל הקשר שנשמר עד יום הרצחה. נעמי הייתה אמא מסורה, קשובה ותומכת לילדיה, וסבתא מלווה ומטפחת לנכדיה שהיו משוש חייה, רעייה נאמנה לשרוליק, ואהבה את החיים בכפר עזה למרות כל הקשיים, ובכל זאת כשהיא ממשיכה להתנדב, ולהעשיר את עיסוקיה. חייה נגדעו באחת ע"י בני עוולה שפלים.

ת.נ.צ.ב.ה

שברטובסקי | שלמה בשם משפחת רובינשטיין (קיבוץ ניצנים)

זה שם משפחתה של אימנו שכל משפחתה נכחדה בשואה פרט לדודה יורה אחות סבתא, שהגיעה לפני המלחמה לישראל ודודה נוספת - רבקה שהתגלגלה איכשהוא והגיעה לארץ לאחר הקמת המדינה.

ליורה ודוד אלטרמן היו שלשה ילדים: שלמה, שרוליק ושוקה לרבקה: יפה ואברמלה, זאת כל משפחתנו מצד אמא לפחות לפי זכרוני.

אמא שלנו הייתה בקשר הדוק עם שארית משפחתה. שלמה, שרוליק ושוקה נהגו כנערים להתארח בקיבוץ ניצנים לעבוד בשדות ולהתפעל "מהסלט של פוצ'י". יפה ואברמלה התארחו בחופשים בבתי הילדים שבקיבוץ. אורי ואני נהגנו לבקר את "יורה ודוד" בביתם בקרית שלום בתל-אביב.

הפעם הראשונה שהגעתי לכפר עזה היה בערך בגיל 10 (1958). הגעתי עם אמא לבקר אצל דודה יורה בתל-אביב, לשם הגיעו - שוקה ממנרה ושרוליק מכפר עזה, שניהם הזמינו אותי להתארח אצלם. שוקה סיפר על השזיפים הנהדרים ושרוליק על הסוסה הנהדרת "עזה". בחרתי ב"עזה" והגעתי דרומה.

חבריו של שרוליק כולם רווקים קיבלו את הילד הנודניק בחום. הצטרפתי לעבודות השדה, נהגתי בטרקטור ורכבתי על עזה. הייתה חופשה נפלאה, דרכה הכרתי את חבורת הצעירים שהיו ממקימי כפר עזה ולימים האנשים המרכזיים בה.

נעמי זכורה לי מחתונתם ומשורת השיר: "אנחנו אותך אוהבים אחותנו, כמו קרם גליצ'רין לממרח צרותינו" מתוך "סרנדה לנעמי" למנגינת "סרנדה לעדה" מבטאת את מה שלימים למדתי להכיר: אהובה על כולם מסורה לעבודתה, תמיד אופטימית ומחייכת.

המפגשים ביננו לא היו רבים אבל תמיד משמעותיים ומלאי חום בפגישות האחרונות לאחר ששרוליק נפטר דיברנו לא מעט על החיים בצל המלחמה. נעמי לא חששה מהפגזים והמרגמות

מתרגלים אמרה. יש ממ"ד, מנהלים את החיים סביבו ומרגישים
בטוחים. עובדה שכפר עזה מתפתחת! יש משפחות שרוצות
להגיע, הרבה מעבר ליכולת הקליטה. החשש האמיתי שלה היה
מחדירה רגלית. אבל הצבא היה מרגיע: "ידוע ובשליטה". בשביעי
באוקטובר נוכחנו כמה היה "ללא שליטה", וכמה צדקו החוששים.

יהיה זכרה ברוך

שישי אחרון עם אמא | לילך דגני שמיר

היום האחרון עם אמא/סבתא ב־6.10 היה כמו כל יום שישי אחר בשנים האחרונות, יום שישי רגיל. הגענו – אדוה אביעד ואני בצהרים להיות איתה מעט לפני כניסת השבת. אכלנו ביחד ארוחת צהרים אצלך, נמנמנו על הספה והתקלחנו כשקמנו שאלתי – איך הבגדים, ואמא אמרה לי: כל שבוע את לובשת את אותם הבגדים, אמרתי: אמא, אני שונאת לקנות בגדים. קטפנו מעט תפוזים, ואמרתי לאמא שיש לנו את כל החורף לקטוף עוד תפוזים כמו בשנה שעברה... אדוה אהבה מאד את התפוזים, ואמא קטפה קלמנטינה ואמרה שהיא ממש חמוצה לה – אמרה שלא ירד עוד גשם ולכן היא חמוצה. אחר כך נפרדנו בחיבוק ובנשיקה. אמרנו שבת שלום וחג שמח אחת לשניה. צבט לי בלב שאני משאירה אותה לבד בחג. לא עלה בדעתי שזו השבת האחרונה שלך וכך אני נפרדת ממך לתמיד.

לאמא וסבתא נעמי | אלמוג, מאור, ריקי ודרור דגני

כל שבועיים היינו באים לקיבוץ. יש לנו חוויות רבות ממך סבתא יקרה שלנו, חוויות שלא ישכחו לעולם!
תמיד היית מקבלת את כולנו במילה "אהלן" עם חיוך מרוח על הפנים מחכה לבואנו.
ישר כשנכנסים לבית היית שואלת האם רוצים משהו לשתות? לאכול? יושבים לאכול הנכדים עוזרים בעריכת השולחן ומעבירים חוויות על מה שעבר באותו שבוע, היה לך את המשפט הקבוע "אם הכל כרגיל זה טוב לא?" והיינו מהנהנים בראש אח"כ באופן קבוע נסיעה בקלנועית, הליכה לקניונית, לגן השעשועים, בקיץ לבריכה וארטיקים פירות וכיף, אף פעם לא חזרנו הביתה בידיים ריקות תמיד עמוסים בפירות שחלקם נקטפו, אוכל, מתנות לנכדים, נשיקות חיבוקים חמים והכי חשוב מתחילים שבוע חדש עם הרבה חוויות היית גאה בנו.
תמיד תהיי בליבנו, נזכור אותך סבתא כאופטימית שמחה ומשרה את האוירה הזאת על כולנו.

אוהבים וכואבים גם יחד

לסבתא | נטע מורד

אני לא אחד שאוהב לשתף
וגם מניח שסבתא לא תראה את זה כי אפילו שהיא הייתה בחיים
היא לא הייתה באינסטגרם, אז עכשיו?
אבל סבתא שתדעי שאין יום שאני לא חושב עלייך
וכל סיטואציה ודבר שקורה לי בחיים אני חושב מה את היית
אומרת לי לעשות.
הצחוק שלך חרוט לי על הלב ואין איך לתאר אפילו כמה אני מתגעגע.

לסבתא מנכדה אהובה ואוהבת | תומר מורד

סבתא שלי נרצחה בבית שלה בקיבוץ כפר עזה. הקיבוץ שהיא ביחד עם סבא שלי הקימו. ולמרות שהיא נרצחה בדרך הכי אכזרית שיש ויש בי כעס, כעס על איך שלא היו שם לעזור לה ועל שלא באו לחלץ אותה לפני. אני אזכור אותה לא על הדרך שבה הלכה אלא כאישה שהייתה באמת, אישה חמה כנה, אמיתית ומלאה בידע ופשוט האישה הכי הכי מצחיקה שיש. גם בשעות האחרונות כשכבר מחבלים הסתובבו בקיבוץ, כשהתקשרנו אליה מהממד היא עוד צחקה והצחיקה אותנו וככה אני אזכור אותה, עם החיוך והצחוק מדבק שלה! לפני שבועיים ראיינתי אותה לעבודה למסע לפולין והיא אמרה לי שהדבר הכי חשוב ליהודים בעולם זו מדינת ישראל ושנאנחנו צריכים לשמור עליה תמיד. סבתא לא ידעתי לפני שבועיים עד כמה את צודקת. וסבתא אני עוד אחזור לבית שלי למועצה איזורית אשכול וגם לכפר עזה, הקיבוץ שכל כך אהבת. אוהבת אותך תמיד

לזכרה של נעמי | משפחת פגים א' בית חולים סורוקה

במשך 20 שנה היית חלק ממשפחת פגים א'.
אהבתך למקצוע ומסירותך לפגים הקטנים היו ללא רבב ולא פעם
שמת את העבודה מעל כל דבר אחר.
גם לאחר שפרשת מסיבות רפואיות, מיהרת לחזור לפגיה שכל כך
אהבת והמשכת בעבודתך לעוד שנים רבות.
את המשמרות שלך בלילה ליוותה תמיד מוזיקה ישראלית טובה
וקול שירתך הנעים עוד מהדהד בין האינקובטורים.
במשמרות שלך ידענו תמיד שיש על מי לסמוך ונוכחותך היוותה
לנו השראה.
בכל משמרת דאגת תמיד להביא מאפה מתוק מעשה ידייך או פרי
מתוק מגינתך הפורחת והטעם הזה ילווה אותנו עוד שנים רבות.
יושרך תמיד הלך לפנייך, טוב ליבך והרוגע שפיזרת סביבך יחסרו
לנו עד מאוד.
אהבנו אותך מאוד ואנו משתתפים בצערה הכבד של המשפחה.
נוחי על משכבך בשלום נעמי יקרה.
מתגעגעים

חברים ומשפחה מספרים על נעמי | אסתי קומרוב

נעמי חברה ושכנה אהובה
נעמי ואני מכירות משנת 1962, השנה בה הגעתי לכפר עזה.
הקשר האמיתי ביננו התחיל כשיוני וחגית היו ביחד באותו חדר
בבית הילדים. אחר כך גם דרור ויעל היו באותה הקבוצה.
הקשר החברי החם שלי עם נעמי למעשה התמסד כאשר נהיינו
שכנות. נעמי תמיד באה לשבת איתנו במרפסת, לשתות קפה
ולשיחה חברית נעימה.
בתור אחות פגיה מנוסה, כשנולד לי נכד פג, שאלנו אותה
את כל השאלות והיא נסכה בנו ביטחון וענתה על הכול ברצון
ובמקצועיות. יעל מספרת שתמיד הרגישה בטוחה אם נעמי הייתה
מחזיקה את התינוק ומסבירה לה מה נכון ומה לא.
נעמי ידעה הרבה דברים. בין היתר היא גם הייתה קוסמטיקאית.
חגית מספרת על הזיכרון שיש לה ממנה, מהידיים הטובות שלה.
כשהייתה מטפלת בקוסמטיקה: "מאז לא מצאתי אף אחת כמוה,
ברגישות, בעדינות, בנדיבות ותמיד עם חומרים הכי טובים. שעות
של עונג שהייתי מחכה להם מטיפול לטיפול".
אני מרגישה שחברות אמיתית לא צריכה שיהיו בה נושאי שיחה
מסוימים או מטרה כזו או אחרת, פשוט נוכחות של אדם יקר
בחיך, עם ניסיון חיים משותף והוויה יום יומית משותפת. הוויה
זו הייתה הקשר ביננו. היא חלק בלתי נפרד מחיי היום-יום שלי
ואני חלק בלתי נפרד מחיי היום-יום שלה.
בשנים האחרונות היינו חבורה יחד עם יונה, כסלו ובן-דוד. היינו
אוכלים יחד בערבי שישי או נוסעים יחד למסעדה של זולי או
לסינית באשקלון. מתארגנים יחד בשני רכבים, שלנו ושל ג'קי,
ופשוט נוסעים לנו למסעדה.
היינו חניכות יחד בחוג המנדלות של שירלי. נעמי הייתה ללא ספק
מצטיינת החוג. הייתה מוכשרת מאד והגיעה לרמה גבוהה של
ציור. היא המשיכה לצייר גם הרבה מעבר לשעות החוג המוגדרות.
היו לה ציורי מנדלות יפיפיים.

נעמי הייתה חלק בלתי נפרד מנוף חיי. שכנה וחברה. גידלנו ילדים יחד, גרנו יחד, צחקנו יחד. אני מתגעגעת לנוף המשותף הזה. לכתה ממני מותרה חור גדול של אובדן וצער גדול. כל השכונה שלנו חסרה לי מאד. הייתה אוירה טובה של שכנות נעימה, רב גילאית שוקקת חיים. אני מחבקת אתכם ענת, יוני, דרור ולילך האהובים.

נעמי | משפחת בן דוד – כפר עזה

אני כותבת בשם ההורים, בחרדת קודש, כי איך אפשר לכתוב בכמה מילים על חברות ושכנות שהולכת אחורה כמה עשורים? נעמי ושרוליק היו הישכנים שלנו, ב- ה' הידיעה. לאן שלא עברנו זה תמיד הגיע איתם בעסקת חבילה, כחלק מהתכנון של הבית... כמו תאומים סיאמיים שחולקים קיר משותף אבל בעצם חולקים יחד חיים שלמים.

דלתכם תמיד הייתה פתוחה בפנינו בחיוך רחב, לכל דבר ועניין, החל מלשאול כוס סוכר, דרך שיחות על הקיבוץ עם כוס קפה, ועד לארח את הילדים כשאבא ואמא בחו"ל (והסלט שלכם היה הרבה יותר טעים ותמיד הגיע עם צ'יפס ליד). כמו דודים של הקיבוץ. אבא, שנוטה להדביק למי שהוא אוהב כינוי, וגם מצליח לדייק בכך, תמיד קרא לך ד"ר ניר. ואותך העריך ועליך סמך בענייני בריאות, אבל לא רק... יותר מפעם אחת הואיל בטובו להתפנות לבית חולים רק אחרי שאת העמדת אותו במקום והודעת לו שהוא צריך. לאף אחד אחר לא הקשיב.

מה לא עברתם יחד? לידות, נופשים משותפים, טיולים, ארוחות משותפות, קיטורים, חגיגות בר מצווה, חתונות ולוויות, גידול ילדים ונכדים וסתם שיחות במרפסת.

עברתם יחד חיים שלמים, מימי הקמת הקיבוץ. ידעתם יחד ימים טובים יותר ופחות. אנשים שקורצו מהחומר הכי חזק, לא מתרגשים בקלות. אף אחד לא חשב לעצמו בחלומות הכי שחורים שככה תסיימי את חייך.

כשההורים ישבו שעות ארוכות בממד, באותה שבת שחורה, הם דאגו לך מאוד. ידעו שאת לבד בבית. כשחילצו אותם, מייד ביקשו מהחיילים שיגשו אלייך. כששמעו שנרצחת באכזריות זה שבר את ליבם. עוד לא הספקנו להיפרד משרוליק ועכשיו גם את, ועוד כל כך הרבה חברים יקרים.

כשאנו מגיעים לבית שהיה ביתנו, קשה כל כך לעבור ליד ביתך ולדעת שיותר לא נראה את החיוך המאיר שלך. שלא תשאל

מה שלומנו ומה שלום הילדים. שלא תספרי על הילדים והנכדים
שכל כך אהבת. קשה להאמין שאת כבר לא פה.
אוהבים ומאוד מתגעגעים אלייך ואל שרוליק.

להיות חברה של נעמי | יונה שי – כפר עזה

לדעת שאמא שלה היתה דמות לתפארת. לשמוע שהאחיות שלה מתפקדות 100% בכל מצב.
להבין שהנכדים שלה הם בראש מעייניה.
שאין כמו הילדים שלה!!! והיא דואגת לדרור.
שהנכדה שלה רוקדת היכי בעולם.
שצריך לקנות שופר לארבל, שאי-אפשר לקנות לו משהו אחר.
שמה הבעיה לקנות בקניונית ולחמם במיקרוגל בכל פעם
שהמשפחה באה לביקור.
להיות חברה של נעמי -
זה לנסוע איתה לקנות בגדים ולפעמים עוצצים לבית...
להיות חברה של נעמי -
שמה שלא תגיד לה היא יודעת לפרגן על כל דבר...
להיות חברה של נעמי -
זה שהיא מתפקדת 100% אפילו עם הכאבים גדולים...
להיות חברה של נעמי -
זה שהיא מתקשרת אלי להגיע ל"יחדיו"...
להיות חברה של נעמי -
שהיא דואגת לי כל הזמן...ואז אומרת – מה את צריכה? ומידית
מתייצבת...
אז הייתה לי חברה ועכשיו היא חסרה לי כל הזמן
באהבה על חברות שנקטעה

למשפחת דגני | האלתרמנים: אלה, אור, שחר והמשפחות שלנו

שנים שנשמע אצלנו בבית הקריאה הולכים לעזה, זה היה סימן שאנחנו מתארגנים לנסיעה לנעמי וישראל. כמה אהבנו לבקר בבית החם שלהם. להתפעל כל פעם מחדש מהקרבה לגבול עזה מחד והרגשת הבטחון שלהם מאידך. בתור שני קיבוצניקים לשעבר רצינו להעביר לילדים שלנו את ההווי שכל כך היה חסר לנו. כל חג התארחנו אצל הדגנים וספגנו יחד, במשפחה אוהבת, את פירוש היופי של החיים בקהילה הזאת. אני לא שוכחת במלחמת המפרץ שחיפשתי מקום בטוח מהטילים שנורו לעבר תל אביב, להרחיק את אור שהייתה עדיין קטנה מבוהלת, נעמי הזמינה אותה אליהם. המקום הבטוח והשקט ביותר במדינה. הפכנו לחלק מהמשפחה המורחבת של נעמי. כמה אהבנו את הוריה, החלוצים השורשיים בכפר בלום. כמה נעים היה להיות חלק מהמארג הנפלא הזה. עדיין אנחנו שומעים את צחוקה המתגלגל של נעמי, מקשיבים לעצות שלה כאחות מסורה לבריאות המשפחה. וכמובן מחבקים באהבה את ילדיה ומשפחותיהם שהם לנו חלק בלתי נפרד מהמשפחה. רק ראש שטני, חסר רגש ותובנה אנושית היה יכול לקטוף ככה את חייה, בשנים שעוד חיכו לה אושר ושמחה. עיניה הצוחקות והחיוך שלה יללו אותנו תמיד.

לדודה שלי | סמדר אלוני

נעמי דודתי היא בת קבוץ כפר בלום, והיא נהרגה בשביעי לאוקטובר. בת שמונים נרצחה בידי החמאס ממש ליד ביתה בכפר עזה. באותו בוקר גורלי יצאה מהממד, אולי קצה בישיבה הממושכת, רצתה לנשום אוויר צח, להנות מזיו החמה, להפיג את הבדידות, או אולי למצוא דרך מילוט, אך אותה משאלה אנושית כל כך, הסתיימה ברצח.

נעמי סיימה את חייה בכפר עזה בגבול הדרומי. אך את ילדותה ובגרותה, עשתה נעמי בצפון. היא גדלה בכפר בלום, בקו העימות בצפון הארץ. אלה היו ימים שבהם קיבוצי קו העימות, סבלו מירי בלתי פוסק, מאויבנו בצפון. הילדים בילו במקלטים וסבלו מהפגזות ימים ולילות, אך אלה היו ימים אחרים, המדינה הייתה מגויסת, חדורת מטרה, שמירה על בטחון המדינה. סביב מטרות אלה היה קונצנזוס, הייתה תמימות דעים בצדקת דרכנו - תנו לנו חלקת אלוהים קטנה, בית לעם היהודי. ואכן אחרי מאבקים רבים זכינו בחלקת אלוהים הקטנה.

הנה הגיעו ימים של שקט, התכנסויות משפחתיות, חגים, שבתות, שמחות משפחתיות, ארוחות, טיולים, כן מלאו אסמינו בר, בתינו הומים, הומים מתינוקות. שכחנו את העבר, והיינו משוכנעים שחיינו יהיו כך מעתה והלאה, אבל לאט לאט חזרו האיומים. הירי מתחדש, המתח שוב באויר, האיומים מתחדשים, כפר עזה ששנים היה סוג של גן עדן משגשג ופורה, שינה את פניו, פצמרים, פצצות, איומים, החזון הציוני שחרט על דקלו, לא עוד יהודי נרדף, אלא יהודי שלוקח את גורלו בידיו, היהודי הגלותי חלף זמנו, וקם העם עז נפש, שבונה בית לעם היהודי, יחי היהודי החדש. היו שנים שאכן זכינו לימים של שקט, לביילוי משפחתי, לטיולים ברחבי הארץ, לשמוח בחזון שהתגשם, קם יהודי חדש, עז נפש, אך הנה ימים באים. עבים שחורים מכסים את השמים, ואנו זוכרים את שירו של ביאליק. "כבשה הן 70 זאבים" אנחנו מוטרדים, אך שוב הזחיחות משטה בנו, חטא ההיבריס מסמא את

עיננו. והנה השבת השחורה מכה בנו, באכזריות בלתי נתפסת, הרצח, השנאה, הבלתי נתפסת, והנה מוטלות גופותינו לא במלחמה, בפוגרום, נעמי יקרה, קשה לדמיין מה התחולל ברגעיך האחרונים? האימה? הדאגה לילדים. שמרתי את סיפורך בסיפור המדינה שחלמה על יהודי חדש. ומקווה שנצליח להתעשת. ובשבילך נעמי ובשבילך דודי האהוב ישראל ובשביל הרבה כמוכם. נזכה לימים טובים בהרבה.

נעמי יקרה | דרורית הוכנר

נעמי יקרה!

בשבת ה'7.10 התעוררנו בתל אביב בשעה שבע בבוקר לקול אזעקות, מיד הדלקנו את הטלוויזיה, והתוודענו לזוועה. הדבר הראשון שעלה בראשי היה מה קורה איתך, צלצלתי לתמי שהייתה בתחרות חתירה בקפריסין, ולא יכלה להוסיף שום מידע למה קורה בכלל ומה קורה לך בפרט. הפרטים הלכו והתבהרו, קריאות העזרה של תושבי העוטף היו מזעזעים. ב־10:24 החלטתי לשלוח לך ווטסאפ:

נעמי יקרה, אנחנו
שומעים מה קורה
אצלכם. מקווה שאת
והמשפחה בסדר.
מחבקים 💜💜 דרורית
הוכנר
✓ 10:24

לא קיבלתי כל מענה, ה־7.10 לא הפכו לכחולים, ובדיעבד אני תוהה אם היית בכלל עוד בין החיים ב־7.10 בשעה 10:24. חלפו עוד כמה ימים, הזוועה הלכה והתבהרה ובסופם של ימים אלו התקבלה הבשורה הנוראית שאינך בין החיים. תמי מיד אמרה, שאיזה מזל שלא נחטפת.... למרות שגם בחלומות הכי שחורים שלה ושל כולנו לא חשבנו שהחטופים יעברו עינויים ויישארו בעזה, למעלה מ־8 חודשים.... ביקרתי אותך בקבר הזמני שלך בשפיים, התוודעתי אל ילדיך, פגשתי את כרמלה. אחרי כל כך הרבה שנים ומאז עולים בזיכרוני מראות מהעבר: כפר בלום, הוריי חיה ומשה, ואתם הילדים. אני גדלתי כבת יחידה, בלי אחים ואחיות, בלי בני דודים (למען האמת מצד אבא שלי היו לי שני בני דודים, אבל לא היינו ממש

בקשר הדוק), בלי סבים וסבתות, בלי קרובים, והמשפחה שלי כללה את "בני העיר" של אמא שלי ואת הניצולים מצד אבא שלי. בקטגוריה של "בני העיר", להוריך חיה ומשה היה מקום מאד מרכזי בחיינו. בלי הגזמה, הוריך היו ממש צדיקים! הם תמיד דאגו לשמור איתנו על קשר הדוק, הם הרגישו שהם חייבים לתמוך בנו ולהגן עלינו, הם אירחו אותנו בקיבוץ כאילו היינו בני משפחת המלוכה. אודה על האמת שבילדותי די שנאתי להגיע לקיבוץ, הגעתי תמיד עם איזה שמלה "מפולצנת" שקיבלתי מאיזה קרובים רחוקים של אמא שלי באמריקה שזכתה לגלי בוז בקרב ילדי הקיבוץ. כשביקשתי עוד שוקו בחדר האוכל, אמרו לי שאני מספיק שמנה...

אבל אמא שלי שכנעה אותי שאין כמו כפר בלום ואין כמו חיה ומשה.

את עזבת את הקיבוץ בגיל צעיר, קודם לצבא ואח"כ יחד עם אישך ישראל לבנות את כפר עזה. כך שלהודות על האמת, אני לא ממש זוכרת אותך בביקורים שלנו בקיבוץ.

במהלך השנים, אבא שלי נפטר, אמא שלי נהייתה מאד חולה והייתה רתוקה למיטה, ואני לא יכולה שלא לספר על אמא שלך שהייתה נגררת באוטובוסים ומגיעה אלינו לירושלים בדיוק אחת ל-3 חודשים, נסגרת עם אמא שלי ל-48 שעות בחדר, הן היו ישנות באותה מיטה.

ודיברו ודיברו ודיברו.....

אי אפשר לתאר את החום, האהבה והשמחה שאמא שלך הביאה איתה בכל ביקור. בתום הביקור, אמא שלי הרגישה כל כך הרבה יותר טוב, ומיד התחילה לספור את הימים עד לביקור הבא. ופתאום הגיע הטלפון הנורא בשבת בבוקר לפני 35 שנים, לבשר על מותה של אמא שלך.

אמא שלי לא הייתה מסוגלת להאמין למשמע אוזניה. זה היה תורה להסתלק ראשונה מהעולם וחיה פתאום השיגה אותה. בהלוויה שלה גם השמיים בכו. היה גשם נורא, ואיבדנו חברה כל כך יקרה.

דווקא אחרי מותה של אמא שלך, היחסים שלי עם תמי הלכו והתהדקו, אמנם אהרונצ'יק היה הכי קרוב לגילי, אבל הוא נטש לאוסטרליה, את לכפר עזה וחנה'לה לקריות. ותמי "פזלה" למרכז, ואנחנו אימצנו זו את זו קצת לפי המודל של חיה וסלבה. זכיתי להיות שותפה אקטיבית להולדת חן ואח"כ שותפה תיאורטית להולדתן של נועם, זוהר ויובל. כרופאה, הייתי גם שותפה לכמה מהצרות הבריאותיות, ופה ושם גם זכיתי לפגוש אותך. גם במראך, בקולך, בטוב ליבך, ובהתנהגותך היית כל כך דומה לאמא שלך, ואי אפשר היה שלא לאהוב אותך בדיוק כמו שאהבתי את חיה. מאז ה־7.10 החיים כבר אינם אותו הדבר. יישובי העוטף התרוקנו מתושביהם, חלקם נרצחו, חלקם נחטפו וחלקם עדיין לא חזרו, הצפון מופצץ יום יום, מרוקן מתושביו. תמי ויובל שומרות על כפר בלום, וחווה אזעקות מדי יום, מדי שעה...

ראש הממשלה הכי נורא שהיה למדינת ישראל ממשיך להילחם על כסאו, מתעב את עמו, מפקיר את החטופים, שולח חיילים להילחם ולהיהרג, משסה את תושביה אלו באלו, מסרב לכל עסקה להחזרת החטופים והפסקת המלחמה, ומדרדר את מצבה של ישראל מהבחינה כלכלית, מדינית, חברתית, פוליטית, ותרבותית, ממש אל התהום.

בדיוק אתמול, הותר לפרסום, שבמהלך צבאי בחאן יונס, צה"ל פגע בשוגג ב־4 חטופים מניר עוז, מלח הארץ, האחראים לבניין הארץ, שהיו יכולים להינצל, ו"הוקרבו" למותם על ידי מקבלי ההחלטות המהווים חלק מממשלת הזדון שהשתלטה עלינו. לפעמים נדמה לי, ששפר עליך גורלך, שאינך צופה בהידרדרות הנוראה שאנחנו חווים.

אני מרגישה שאנחנו חייבים לך, לישראל בעלך שנפטר כשנה לפני הטבח הנוראי, ולהורים שלך ושלי, להילחם על הארץ הזו ולא להרים ידיים, כי כמו שכתב אהוד מנור, הלחינה קורין אלאל

ושרה גלי עטרי ב־1986: אין לנו ארץ אחרת.
נעמי יקרה, נוחי על משכבך בשלום
ואנחנו תמיד נזכור אותך, את טוב ליבך, את שמחת החיים שלך
ואת פועלך בבניין מדינתנו.
שלך

נעמי | מרג'י ובעד ימיני

אהבנו מאוד מאוד את נעמי ושרוליק.
אנשים כל כך טובים וכנים.
זוכרים באהבה את החיוך הענקי של נעמי – עיניים מחייכות ופה
מחייך ולב מחייך.
כואבים מאוד מאוד את הסוף הטרגי של נעמי היקרה.
שובר את הלב.
מייחלים לילדיה ונכדיה שיצליחו לקום מהשבר ולהמשיך
ולהגשים את דרכם המיוחדת והמופלאה
של ההורים/הסבים.

אין סגירה לחיים שנלקחים בצורה כל כך אכזרית.
נשארנו עם זיכרונות, עם הצחוק, ועם ההסתכלות האופטימית שלה
על החיים. נזכור את נעמי בחמלתה האינסופית ובידע הרב שלה.

